
SCHOOL GIDS

2025/2026

Voorwoord

Dit is de schoolgids van het Rudolf Steiner College, onze vrijeschool voor voortgezet onderwijs in Rotterdam. We vertellen hierin hoe ons onderwijs is opgebouwd, hoe we werken en bij wie je terecht kunt met vragen.

We geloven dat onderwijs méér is dan alleen kennis overdragen. Het is een reis waarin we samen ontwikkelen. Dat doen we met de antroposofie als uitgangspunt. Daarin gaat het om voelen met je hart, denken met je hoofd en willen en maken met je handen. We kijken naar elke leerling als mens, met al zijn of haar talenten en mogelijkheden.

We willen dat onze school een plek is waar iedereen zich thuis voelt. Waar je mag zijn wie je bent. We werken op twee locaties, midden in Rotterdam: een stad vol leven, cultuur en verschillende mensen.

We wensen iedereen een leerzaam nieuw schooljaar!

Sander Kos,
rector

Inhoudsopgave

Missie en visie <i>Waar we voor staan</i>	9
Vrijeschoolpedagogiek <i>Hoe we leerlingen helpen groeien</i>	11
Ontwikkelingsfasen <i>Hoe we naar onze leerlingen kijken</i>	14
Onderwijsprogramma <i>Bijzondere lessen, vakken en activiteiten van vrijeschoolonderwijs</i>	17
Inrichting van het onderwijs <i>Alle praktische zaken op een rij</i>	21
Leerwegen <i>Welke kanten kun je op bij ons?</i>	29
Schoolorganisatie <i>Wie doet wat op onze school?</i>	32
Begeleiding en ondersteuning <i>Zo bieden we (extra) hulp aan onze leerlingen</i>	36
Veiligheid en welzijn <i>Hoe we werken aan een veilige en gezonde school</i>	42
Financiën <i>Informatie over geldzaken</i>	44
Aanmelden <i>Kiezen voor het Rudolf Steiner College</i>	45
Alle data op een rij <i>Lesdagen, vakanties, studiedagen, informatiedagen en open dagen</i>	47
Bijlagen: lessentabellen	48-57

Colofon

Tekst en redactie: Hanne Marckmann en Rudolf Steiner College Rotterdam

Concept en ontwerp: Studio Beige

Fotografie: Annet Delfgaauw, Levien Willemse (p.8), Daan van der Klooster (p.13).

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Rudolf Steiner College Rotterdam.

De vraag is niet wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen invoegen, maar wel wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Pas dan kan de opgroeiende generatie de maatschappij steeds opnieuw met nieuwe krachten verrijken.

Rudolf Steiner

Missie en visie

Waar we voor staan. We helpen onze leerlingen om te ontdekken wie ze nu zijn én wie ze later willen worden. We stimuleren hun creativiteit, vrij denken en het hebben van een eigen mening. Zodat ze met een open blik naar de wereld kijken en deze ook durven te veranderen. Dát is onze missie.

Visie

Groeien staat bij ons voorop. Niet alleen in kennis, maar vooral als mens. Ons motto is: worden wie je bent. We helpen leerlingen om hun eigen weg te kiezen. Om op te groeien tot mensen die sterk in het leven staan. Sociaal, betrokken en met het lef zichzelf te zijn.

Om dat te bereiken prikkelen we hoofd, hart én handen. Het denken, het voelen, het willen. Ja, ook bij ons krijgen leerlingen proefwerken, maar we besteden net zoveel aandacht aan kunst, ambacht, verwondering, goede gesprekken en samenwerking.

Inspiratie

Rudolf Steiner heeft het vrijeschoolonderwijs bedacht. Hij stelde de vraag: wie is de mens eigenlijk? Zijn antwoord noemde hij antroposofie. Dat betekent: wijsheid over de mens. De antroposofie zegt: ieder mens is uniek en groeit op eigen wijze. Dit vormt de basis van het vrijeschoolonderwijs. Elke leerling mag stap voor stap zichzelf worden.

We helpen leerlingen daarom op veel verschillende manieren te groeien: met hun lichaam, hun gevoel, hun mening en hun gedachten. Zo bouwen we samen een wereld die telkens verandert, door mensen die het verschil durven maken.

Even terug in de tijd

De eerste vrijeschool startte in 1919 in Stuttgart. In Nederland opende de eerste vrijeschool in 1923 in Den Haag. Vandaag de dag zijn er meer dan 129 vrijescholen en 33.000 leerlingen. En dat groeit! De afgelopen vijf jaar zelfs met 25%.

Onze eigen Rotterdamse vrijeschool begon in 1949. In 1978 verhuisden we naar de Vondelweg, en in 2015 naar de Tamboerstraat. In 2022 startten we op de Oudedijk een tweede vestiging om meer leerlingen vrijeschoolonderwijs te kunnen bieden.

De naam Rudolf Steiner College kregen we in 1989. Sinds 2000 maken we deel uit van de Stichting Vrijescholen Zuidwest Nederland, samen met andere vrijescholen in de regio. Elke school in deze groep is anders, en dat houden we graag zo. Want ook als scholengemeenschap vinden we: je mag zijn wie je bent!

Vrijeschoolpedagogiek

Hoe we leerlingen helpen groeien. We vinden het belangrijk dat ons onderwijs aansluit bij de persoonlijkheid en ontwikkeling van al onze leerlingen. Want ontwikkelen gaat stap voor stap, in een eigen tempo.

Ons uitgangspunt is de antroposofie

Dat betekent dat we onze leerlingen helpen ontwikkelen in:

1. wat ze leren en hoe ze denken (kennis).
2. hoe ze steeds meer zichzelf worden, een mens met gevoelens, gedachten en bewustzijn (menswording).
3. hoe ze omgaan met anderen en een plek vinden in de samenleving (sociale ontwikkeling).

Onze leerlingen komen van allerlei basisscholen

Uit Rotterdam, maar ook daarbuiten. Soms komen ze van een vrijeschool, soms van een andere basisschool. Ons onderwijs sluit op allebei goed aan.

Hoofd, hart, handen

Deze zijn alledrie even belangrijk. Leerlingen leren bij ons niet alleen om goed na te denken en kennis te stampen. Ze leren ook om te voelen wat iets met hen doet. En: om in actie te komen voor iets dat ze graag willen.

Leer jezelf (en de ander) kennen

Iedereen is anders. Dat merken we elke dag weer in al onze lessen. Daarom willen we ook dat leerlingen de tijd krijgen hun eigen, unieke talenten te ontdekken. Soms vinden ze die bij vakken als Nederlands en wiskunde. Prima natuurlijk! Maar soms liggen talenten bij andere dingen: sociale vaardigheden, originaliteit, verantwoordelijkheid nemen, creativiteit en vindingrijkheid. Al die onderdelen zien en waarderen we. En je bent natuurlijk niet alleen op de wereld! Ook het ontdekken van de ander is belangrijk. Hoe werk je fijn samen? Wat is voor jou respect? Hoe geef je tegelijk ruimte aan jezelf en de ander?

Ons belangrijkste doel?

Leerlingen leren om zelf richting te geven aan hun leven. Daar hebben ze een open blik naar de wereld en de ander voor nodig. En inzicht in wie ze zelf zijn.

Denken, voelen en willen

Om aan te sluiten bij al die talenten, kun je bij ons op veel verschillende manieren leren. We geven periodelessen, vaklessen en praktijklessen. Ons onderwijsaanbod is breed en gericht op de ontwikkeling van de gehele mens. Naast de bekende examenvakken bieden we onder andere kunst- en ambachtvakken, architectuur, maatschappelijke stages en presentaties. Een brede ontwikkeling.

Veel lessen beginnen bij wat leerlingen zien en ervaren — en pas daarna komt de theorie. Bijvoorbeeld bij scheikunde: eerst kijken leerlingen hoe iets brandt. Wat gebeurt er? Welke kleuren zien ze? Hoe ruikt het? Pas daarna duiken we in de theorie over verbranding.

Onze docenten maken ook een deel van hun lesmateriaal zelf. Zo zorgen ze dat de lessen prikkelend zijn voor de leerlingen en meebewegen met wat er speelt in de wereld.

Ontwikkelingsfasen

Hoe we naar onze leerlingen kijken. Iedereen gaat door ontwikkelingsfasen in het leven. Een fase duurt zo'n zeven jaar en in deze fasen zijn andere dingen belangrijk.

Ons leerplan houdt rekening met deze fasen. Docenten volgen dus niet simpelweg het lesboek. Ze kijken steeds: wat past bij deze groep? Wat werkt goed in dit leerjaar? Zo maken ze hun lessen en manier van werken passend bij de leerlingen. Niet alleen voor het kind zelf, maar ook voor de klas als geheel. Dat is de vrijeschoolpedagogiek. Bij jonge leerlingen werken we veel met beelden en kunstzinnige opdrachten. Dat prikkelt hun fantasie. Bij oudere leerlingen, vanaf ongeveer 14 jaar, komt het denken meer centraal te staan. Zij krijgen steeds meer abstracte en intellectuele opdrachten.

Hieronder lees je meer over alle fasen van de leerjaren.

Klas 7 (12-13 jaar) Nieuwe mogelijkheden ontdekken en grenzen verkennen

Leerlingen kijken nog open en nieuwsgierig naar de wereld, maar zoeken ook steeds meer naar feiten. Ze zijn positief en praktisch ingesteld: lekker dingen doen! Stap voor stap gaan ze ook abstracter denken, zien ze oorzaak en gevolg. In deze fase hebben ze duidelijke begeleiding van een vertrouwde docent nodig.

Klas 8 (13-14 jaar) Steeds meer op eigen benen staan

Leerlingen hebben interesse in anderen en wat er in de wereld gebeurt. Hun waarneming wordt scherper: ze willen snappen hoe dingen werken. Het abstracte denken groeit. Van hun eigen mening kunnen ze enorm genieten. Ze geven die graag, over van alles! Hun wilskracht wordt sterker. Soms is er nog een duwtje nodig om door te zetten en iets af te maken. Stemningswisselingen? Die zijn er ook. Dit is de start van de puberteit waarin je een eigen weg zoekt. We helpen ze daar graag bij.

Klas 9 (14-15 jaar) De kindertijd is voorbij

En de eigen persoonlijkheid komt steeds duidelijker naar voren. Leerlingen gaan steeds meer denken over hoe de wereld precies werkt en vinden daar wat van.

Hun vermogen om abstract te denken groeit snel. Maar er is ook nog veel onzekerheid. Vrienden ('peers') hebben veel invloed. Leerlingen zoeken uit wat ze wel of niet leuk vinden, en dat kan wisselen. Onze leerstof helpt door duidelijk richting te geven. Met humor in de lessen houden we het luchtig en relativeren we een hoop. Want ja, al die emoties horen er gewoon bij.

Klas 10 (15-16 jaar) Meer rust in hoofd en lijf

Binnenwereld en buitenwereld raken meer in balans. De puberteit (die in klas 9 nog volop speelde) laat de leerling langzaam achter zich. Er ontstaat een nieuwe motivatie om te leren, van binnenuit. Ze kijken eerlijker naar zichzelf en naar de wereld. En van daaruit dromen ze ook over hoe de wereld beter kan. Tussen de leerlingen groeit respect en vriendschap. Inzicht wordt nu steeds belangrijker: leren analyseren, ordenen en verbanden zien. Bij natuurwetenschappen gaan ze bijvoorbeeld niet alleen kijken wát er gebeurt, maar leren ze ook waarom en welke regels erachter zitten.

Klas 11 (16-17 jaar) Een botsing van 'mijn wereld' en 'de wereld'

Leerlingen hebben stevige meningen en verdedigen die met vuur, om ze soms een week later weer los te laten... Ze wegen hun eigen ideeën en die van anderen: wat vind ik belangrijk? Wat wil ik wel of niet overnemen? Hun zelfbewustzijn groeit: ze kijken niet alleen naar nu, maar ook terug. Hoe ben ik hier gekomen? Ze willen steeds meer dingen doen omdat ze dat zélf belangrijk vinden. Tegelijk lopen ze soms vast in hun eigen twijfels of beperkingen. Maar hun scherpere oordeel helpt ze om te leren kiezen. Dat gaat met vallen en opstaan, en dat is helemaal oké.

Klas 12 (17-18 jaar) Dit ben ik, dit kan ik, dit wil ik betekenen

In klas 12 krijgen ze meer en meer (zelf)vertrouwen. Ze denken na over wat echt telt en hoe ze hun eigen weg willen kiezen. We gaan hier creatief en onderzoekend mee aan de slag. We werken met brede, beschouwende onderwerpen, grote lijnen, wereld- en maatschappijbeelden.

Na de laatste klas

In klas 10 (vmbo), 11 (havo) of 12 (vwo) ronden onze leerlingen hun vrijeschool-onderwijs af. Leerlingen zoeken hun eigen oordeel en bereiden zich stap voor stap voor op het leven ná school. Klaar voor de volgende sprong!

Meer weten?

Voor alle klassen en leerwegen staan er lestabellen in de bijlagen. Op de website van de school staat het gehele leerplan met alle vakbeschrijvingen.

Onderwijsprogramma

Bijzondere lessen, vakken en activiteiten van vrijeschool-onderwijs. Een diploma is belangrijk om op zak te hebben. Dus daar werken we zeker naar toe. Maar vrijeschoolonderwijs is breder en rijker dan op andere scholen: we geven méér.

Periodeonderwijs: opgaan in een onderwerp

Leerlingen duiken gedurende een aantal weken (een periode) elke ochtend in een vak of thema. Dat noemen we periodeonderwijs. De periodes sluiten aan op de ontwikkeling en lesstof van de leerlingen. Bijvoorbeeld:

- de 7e klassen krijgen een scheikundeperiode over Verbranding.
- de 9e klassen gaan tijdens de geschiedenisperiode in op Revolutie.
- de 12e klassen ontwerpen tijdens de periode Architectuur hun eigen droomhuis.

Het eerste lesuur van 90 minuten gaat helemaal over het thema of vak van de periode. Alles wat leerlingen hebben ontdekt in de periode, zetten ze in hun eigen periodeschrift. Zo maken ze dus hun eigen lesboek. Met tekst, plaatjes én tekeningen.

We sluiten de periode af met een toets of afsluitende opdracht en een cijfer voor het periodeschrift. Daarna beginnen we aan een nieuwe periode met een nieuw thema, wat weer anders is dan het vorige. Door periodeonderwijs verdiepen leerlingen zich echt in een onderwerp. Ze gaan er een tijdje helemaal in op en alles wat ze leren, blijft veel beter hangen.

Kunst en ambacht: ja, natuurlijk!

Iedereen volgt bij ons op school een kunst- of ambachtvak. Tot aan het eindexamen. Want juist met deze vakken, zien we dat leerlingen zich breed ontwikkelen. Leerlingen ontdekken in de eerste jaren allemaal verschillende kunstvakken. Later kiezen ze welk vak bij hen past om eindexamen in te doen. Er zijn beeldende vakken: tekenen, schilderen, hout- en metaalbewerking of werken met textiel. En podiumkunsten: muziek, toneel, dans of euritmie. Sinds kort bieden we ook een nieuw vak aan: film!

Voor wie het niet kent: euritmie is een bewegingskunst uit de antroposofie. Samen met de leerlingen maken we muziek (tooneuritmie) en taal (woordeuritmie) zichtbaar door te bewegen. Hiermee leren ze op een mooie manier: hoe sta ik voor mezelf, hoe beweeg ik mee met de groep, en hoe blijf ik trouw aan mezelf?

In de kunstvakken zit een opbouw

Eerst gaan we met de leerlingen aan de slag met de materialen: papier, hout, textiel, je stem, je lijf, gereedschap. Hoe gebruik je ze en wat kun je ermee maken? Respectvol omgaan met wat de natuur ons geeft hoort daar ook bij. In de hogere jaren gaan ze deze kennis en vaardigheden kunstzinniger toepassen in eigen ontwerpen, creatieve ideeën en expressieve vormen.

Showtime!

Elk jaar werken we toe naar optredens en presentaties, bijvoorbeeld de grote kooruitvoering. Spannend? Dat zeker! Maar oud-leerlingen kijken hier altijd met plezier op terug. Of de Vondelrevue: leerlingen gaan met hun talent het grote podium op van de Rotterdamse Schouwburg. Ouders zijn natuurlijk van harte uitgenodigd om te komen kijken.

Ateliers: extra ontdekken na school

In klas 7 en 8 kunnen leerlingen die zin hebben in iets extra's, meedoen met de ateliers. Dit is een naschools programma. Ze kunnen kiezen uit kunstzinnige, technische of sportieve activiteiten.

Jaarfeesten: samen het jaar beleven

Op het Rudolf Steiner College vieren we jaarfeesten. Dat zijn feesten bij de seizoenen die ons helpen stilstaan bij wat er dan allemaal verandert: buiten én van binnen. In de lente en zomer trekken we vanzelf wat meer naar buiten. We worden actiever, opener, vrolijker zelfs misschien. In de herfst en winter keren we juist meer naar binnen. We zoeken rust en warmte. Dat zie je in de natuur en voel je in jezelf. De jaarfeesten sluiten daarop aan. We vieren de jaarfeesten elke keer weer anders, op een manier die past bij de leeftijd van de leerlingen.

Leren buiten school: maatschappelijke stages

Op het Rudolf Steiner College doen alle leerlingen maatschappelijke stages. In klas 9 een winkelstage. In klas 10 bij een sociale organisatie, zoals een zorginstelling of buurthuis.

Na elke stage maken ze een verslag. Ze vertellen wat ze hebben gedaan, maken opdrachten en beantwoorden een zelfbedachte onderzoeksvraag. Deze stages zijn belangrijk én leuk. Leerlingen ontdekken er van alles over de wereld buiten school. Hoe het is om verantwoordelijk te zijn voor je werk en om te ondernemen. Ook ervaren ze wat het betekent om iets voor een ander te doen.

En ze ontmoeten allerlei mensen buiten hun eigen 'bubbel'. Hun blik op de samenleving groeit.

De vier basis(vaardigheden)

De overheid zegt dat scholen vier belangrijke basisvaardigheden aan hun leerlingen moeten overbrengen: taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid. Op het Rudolf Steiner College werken we hier volop aan.

1. en 2. Taal en rekenen

Regelmatig toetsen we hoe een leerling ervoor staat met taal en rekenen. In klas 7 en 8 is extra tijd ingepland om de taalvaardigheid van leerlingen te versterken. Rekenen is onderdeel van de wiskundelessen. Wie een achterstand heeft opgelopen, kan extra ondersteuning krijgen.

3. Burgerschap: meedoen in de wereld

Hoe werk je samen (met je vervelende buurjongen)? Wat is eerlijk? Wat is vrijheid? En wat betekent het om in een democratie te leven? Over zulke vragen denken we samen met leerlingen na, zodat ze ontdekken hoe ze mee kunnen doen in onze samenleving. Nu en later als ze volwassen zijn.

In verschillende leerjaren komen onderwerpen langs zoals:

- mensenrechten en gelijkwaardigheid;
- omgaan met verschillen tussen mensen;
- duurzaamheid;
- conflicten oplossen;
- verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

Alle lessen over burgerschap staan op onze website. Daarin zul je zien: we leren vooral door te doen, te praten en te oefenen. Want meedoen in de wereld leer je niet alleen uit een boek. Het huidige programma wordt de komende jaren verbreed.

4. Digitale geletterdheid: samen digitaal groeien

Digitale geletterdheid omvat veel. We leren leerlingen werken met programma's als Word en Excel, maar ook omgaan met sociale media. We praten over wat AI (kunstmatige intelligentie) betekent, hoe je een goede e-mail schrijft en over voor- en nadelen van het internet.

Ons aanbod hiervoor is nog in ontwikkeling. We breiden het dit jaar uit en brengen alles samen in één leerlijn. Zo zorgen we dat onze leerlingen stap voor stap sterker worden in de digitale wereld.

Eindpresentatie: je eigen project

In de laatste klas ronden leerlingen hun schooltijd af met een eindpresentatie. Daar hoort ook een eindwerkstuk bij. Leerlingen kiezen zelf een onderwerp. Dat kan een eigen ervaring zijn, maar ook iets dat in de wereld gebeurt, of iets uit een les dat boeide. Daarna begint het echte werk: denken, schrijven, tekenen, misschien wel componeren of dansen.

Het onderwerp moet echt gaan leven. Voor de buitenwereld én van binnen bij de leerling. Zo sluiten ze hun middelbare school af met een eindproject dat helemaal bij hen past.

De school uit: uitstapje pen, werkweken en schoolreizen

Samen een paar dagen weg versterkt de groep en helpt bij de sociale ontwikkeling. Daarom gaan we vanaf klas 7 elk jaar op pad met een uitstapje, werkweek of schoolreis. Passend bij de leeftijd en de fase waarin leerlingen zitten. De lengte van de reizen verschilt per jaar.

Werkweek boerderij (klas 7)
Werkweek Ardennen survival (klas 8)
Bezoek Antwerpen + klassenuitje (klas 9)
Zeilkamp (klas 4h10 en 4v10)
Projectweken (klas 4v10)
Eindreis Tsjechië en Berlijn (klas 4as10)
Eindreis Berlijn (klas 4t10)
Parcivalweekeinde (klas 5h11 en 5v11)
Eindreis Triëst en Ljubljana (klas 5h11)
Kunstreis (klas 5h12 en 6v12)

Voor deze activiteiten vragen we ouders/verzorgers om een bijdrage.

Inrichting van ons onderwijs

Alle praktische zaken op een rij. Huiswerk, lestijden, leerlijnen. Hier vind je alles over hoe we ons onderwijs en de dagelijkse gang van zaken voor onze leerlingen regelen.

Indeling leerwegen

Onze leerlijn vormt vanaf kleuterklas tot het eindexamen één geheel. Een doorlopende leerlijn, waarbij alle fases goed op elkaar aansluiten:

- de onderbouw is de basis: van kleuterklas tot en met klas 6.
- de middenbouw zijn de eerste twee jaren van de middelbare school (klas 7 en 8).
- Daarna komt de bovenbouw:
 - klas 9 en 10 (leerweg vmbo).
 - klas 9 t/m 11 (leerweg havo).
 - klas 9 t/m 12 (leerweg vwo en havo doorstroom).

tabel indeling leerwegen

klas 12			examen havo doorstroom		examen vwo
klas 11			havo doorstroom	examen havo	vwo
klas 10	examen vmbo-tl as	examen vmbo-tl	examen vmbo-tl	havo	vwo
klas 9	vmbo-tl as	vmbo-tl	vmbo-tl	havo	vwo
klas 8	vmbo-tl as	vmbo-tl / havo		havo / vwo	
klas 7	vmbo-tl as	vmbo-tl / havo		havo / vwo	
	tweejarige brugklas		tweejarige brugklas		

- examen vmbo-tl as en vmbo in klas 10
- na vmbo-tl as en vmbo-tl examen kan de leerling doorstromen naar havo 10
- examen havo in klas 11, havo doorstroom in klas 12
- examen vwo in klas 12

Twee jaar in de brugklas

Leerlingen zitten twee jaar in de brugklas. Dat geeft ze tijd om te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Deze twee jaren vormen de overgang tussen basisschool en middelbare school. We noemen dit de middenbouw.

**De leerstof sluit aan
bij de behoefte
grenzen te
verkennen en te
verleggen.**

**Toneelspelen
is vertrouwen opbouwen
en creativiteit laten stromen.**

Een goede start in klas 7

We doen er alles aan om de overgang van basisschool naar middelbare school soepel te laten verlopen. Leerlingen starten in klas 7 in één van deze drie brugklassen: - vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

- vmbo-tl/havo
- havo/vwo

In klas 7 en 8 blijven leerlingen in dezelfde, vertrouwde mentorklas. In die jaren werken ze steeds meer op hun eigen niveau met lesstof die we afstemmen op wat de leerling nodig heeft. Zo krijgt iedereen de juiste uitdaging.

Gemengde brugklassen

In de brugklas zitten leerlingen met verschillende talenten en niveaus door elkaar. Dat is bewust zo. Er ontstaat respect voor verschillen en ze leren samenwerken, in de les en daarbuiten. Bij sommige vakken, zoals kunst, ambacht, euritmie, koor en koken, mengen we de klassen meerdere jaren achtereenvolgend. Zo leren leerlingen nog meer van én met elkaar.

Welke leerweg?

In gemengde brugklassen krijgen de leerlingen in klas 8 bij eerste rapport een voorlopig advies voor een leerweg (vmbo-tl, havo of vwo). Later dat jaar volgt een voortgangsadvisie. De uiteindelijke keuze voor een leerweg hangt af van de resultaten en van hoe de leerling zich ontwikkelt. In klas 9 starten de leerlingen dan in de nieuwe mentorklas van hun leerweg: vmbo-tl, havo of vwo.

Mentorklas: de vertrouwde groep

Leerlingen zitten zo lang mogelijk in een vaste stamgroep: de klas. Met deze klas volgen ze de periodelessen, het mentoruur en de vaklessen, afhankelijk van het vakkenpakket. Ook gaan ze samen op excursies en schoolreis. Vanaf dag één tot het eind van de middenbouw heeft een klas dezelfde mentor. In bovenbouw komen leerlingen in een nieuwe klas met een andere mentor. Deze blijft weer tot het einde van de schooltijd bij hen. Wil je iets bespreken? Dan is de mentor altijd het eerste aanspreekpunt. Voor ouders en leerlingen.

In de middenbouw geeft de mentor veel lessen zelf. Zo verloopt de overstap van basisschool naar middelbare school soepel en leert de mentor de leerlingen echt goed kennen. Vaklessen worden vaak door vakdocenten gegeven.

De mentor en de vakdocenten werken nauw samen om alle leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden.

Huiswerk

Bij ons op school is er ook huiswerk. Zoals:

- leerlingen werken thuis verder aan hun periodeschrift. Ze schrijven een stuk tekst, maken een tekening of zoeken een afbeelding.
- bij de vaklessen krijgen ze verschillende opdrachten: een schriftelijk verslag, een presentatie, oefenwerk, een boekverslag, sommen of een samenwerkopdracht. Ze werken in de les én thuis aan deze opdrachten.
- bij vreemde talen is er elke week een toets van een deel van de woorden en grammatica.

Gemiddeld kost huiswerk zo'n 30 minuten per dag voor periodelessen. Voor vaklessen geldt: ongeveer 15 minuten per les. We helpen leerlingen natuurlijk met het maken en plannen van hun huiswerk. Ze moeten het goed opschrijven en leren inplannen. Vooruitdenken en hun werk overzichtelijk organiseren. Ze krijgen de ruimte om uit te vinden wat voor hen fijn werkt. Zo leren ze stap voor stap om verantwoordelijkheid te nemen.

Rapport en getuigschrift

Cijfers en resultaten houden we bij in Magister, ons digitale leerlingvolgsysteem. Vier keer per jaar krijgen de leerlingen hun rapport uitgereikt door de mentor. Dit rapport bewaren ze thuis in hun rapportmap. Maar cijfers alleen zeggen niet zoveel, vinden we. Daarom schrijven onze docenten ook op hoe ze de leerling hebben meegemaakt in de lessen. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat viel op? In elk rapport staan persoonlijke boodschappen. In de mentorles vult de leerling ook een formulier in om terug te kijken en doelen te kiezen voor het komende tijdvak.

Bij het laatste rapport voegt de mentor daar nog iets bijzonders aan toe: zijn of haar beeld van de leerling. Dat kan een kort verhaal, een gedicht of een afbeelding zijn. Daarmee laat de mentor zien hoe hij of zij de leerling — of de hele klas — heeft ervaren.

Einde van je schooltijd

Aan het eind van de schoolloopbaan krijgen leerlingen een eindgetuigschrift van de vrijeschool. Daarin zitten drie dingen:

- het diploma met cijferlijst;
- het officiële vrijeschooleinddocument;
- een karakterschets.

Een docent die de leerling goed kent, schrijft de karakterschets. Het is een persoonlijk verhaal over wie de leerling is en hoe hij of zij zich heeft ontwikkeld op school. Ook schrijft de docent wat hij de leerling toewenst.

Mediatheek op de Tamboerstraat

Op de Tamboerstraat kunnen leerlingen gebruik maken van onze mediatheek. Ze kunnen er boeken lenen, rustig (samen-)werken of studeren voor een proefwerk.

Meer rust met lessen van 70 minuten

De periodelessen aan het begin van de dag zijn 90 minuten. Alle andere lessen duren (sinds schooljaar 2024/2025) 70 minuten. Dat is langer dan op de meeste andere scholen. Het biedt meer tijd voor uitleg, zelfstandig oefenen, vragen stellen en huiswerk maken. We hoeven allemaal ook minder vaak te wisselen van lokaal, klas of docent. Meer tijd en meer rust dus.

Lestijden

Er is een standaard en een verkort lesrooster. Het verkorte rooster is een uitzondering en wordt slechts af en toe ingezet als er rapportvergaderingen of gesprekken met ouders zijn.

Lestijden	Lestijden verkort rooster
1e uur 8.30u - 10.00u (90 minuten)	1e uur 8.30u - 9.30u
Pauze	2e uur 9.35u - 10.20u
2e uur 10.20u - 11.30u	Pauze
3e uur 11.35u - 12.45u	3e uur 10.40u - 11.25u
Pauze	4e uur 11.30u - 12.15u
4e uur 13.25u - 14.35u	5e uur 12.20u - 13.05u
5e uur 14.40u - 15.50u	
(op donderdag tot 15.25)u	
6e uur 15.55u - 17.05u	

Wat als er een les uitvalt?

Als er een les uitvalt, ontstaat er een tussenuur. We proberen altijd eerst gaten te vullen door lessen op te schuiven. Indien dat niet kan, organiseren we vervanguren. Dat proberen we in elk geval te doen voor de 7e en 8e klas en

binnenkort ook voor leerlingen in de 9e klas. We werken aan een goede organisatie en verbeterde inhoud van deze uren. Oudere leerlingen kunnen werken in de mediatheek of de aula.

Verzuim

We vinden het belangrijk dat leerlingen op tijd op school zijn en zo min mogelijk lessen missen. Daarom heeft de school een duidelijk verzuimbeleid. De afdeling Leerlingzaken houdt dit in de gaten. In elke les wordt geregistreerd wie aanwezig is. Ouders kunnen via Magister zien of hun kind op school is.

Is een leerling ziek? Dan kan dit vóór 9.00 uur gemeld worden. Als een leerling zonder bericht afwezig is, bellen we naar huis. Zie ook het Leerlingstatuut op onze website.

Te laat komen

Komt de leerling te laat in de les, dan moet hij of zij bij de receptie een briefje halen. En dan naar de les gaan. Als de leerling zonder geldige reden te laat komt, dan moet de leerling zich de volgende dag om 8.00 uur op school melden. Het aantal keren dat een leerling te laat komt, wordt geregistreerd. Bij 3x te laat neemt de mentor contact op voor een gesprek met de leerling en de ouders en volgt een schriftelijke waarschuwing. Bij 6x te laat wordt ook een collega van leerlingzaken betrokken en volgt een officiële waarschuwing. Bij 9x te laat of meer volgen meerdere meldingen bij leerplicht. Zie voor verdere details het leerlingstatuut.

Overgangsreglement

Belangrijk om te weten is dat wij werken met een overgangsreglement. Daarin is opgenomen waar leerlingen aan moeten voldoen om over te gaan naar het volgende leerjaar en wanneer een leerling blijft zitten. Of onder welke voorwaarden een leerling van leerweg kan veranderen, bijvoorbeeld van 7 vmbo-tl/havo naar 8 havo/vwo. Ook staat erin hoe wij omgaan met het bepalen naar welke leerweg de leerlingen gaan na de 8e klas. Tenslotte staat in het overgangsreglement welke toelatingscriteria wij hanteren voor de doorstroom van klas 4t10 naar 4h11 en van klas 5h11/5h12 naar 5v11.

Examens: een goede voorbereiding is het halve werk

De examens voor vmbo-tl, havo en vwo bestaan uit twee onderdelen:

- het schoolexamen (SE);
- het centraal examen (CE) in mei en juni.

Leerlingen nemen deel aan landelijke eindexamens in mei. We zorgen dat leerlingen goed weten wat er van hen verwacht wordt. Aan het begin van het examentraject (in klas 9 of 10) krijgt elke leerling het Programma van Toetsing en Afsluiting (kortweg: PTA, een overzicht van alle toetsen en regels) en de regels voor herkansing.

Examenresultaten en doorstroming

De Onderwijsinspectie publiceert elk jaar de onderwijsresultaten van alle scholen. Een aantal vmbo-tl-leerlingen stroomt door naar havo. Sinds de invoering van de wet gelijke doorstroom, maken ook meer havo-leerlingen de stap naar vwo. De eindexamenresultaten staan in de tabel hieronder. Meer cijfers en details staan op de website: scholenopdekaart.nl.

Slagingspercentages

	vmbo-tl geslaagd	havo geslaagd	vwo geslaagd
2021 - 2022	93%	84%	95%
2022 - 2023	82%	86%	81%
2023 - 2024	79%	88%	75%
2024 - 2025	94%	63%	62%

We zien dat resultaten bij havo en vwo lager zijn dan het jaar of de jaren ervoor. Dat is zorgwekkend. Daarom is een externe deskundige van het CPS betrokken en een verbeterplan opgesteld. Wij verwachten daarmee de slagingspercentages van de komende lichting weer op of het landelijke gemiddelde te brengen.

Leerwegen

Welke kanten kun je bij ons op? We bieden vier leerwegen aan: vmbo-tl, vmbo-tl Ambachtelijke Stroom, havo en vwo.

Vmbo-tl

Leerlingen die na de tweejarige brugklas vmbo-tl gaan doen, blijven samen in dezelfde klas tot aan het eindexamen in klas 10. Daarna gaan ze verschillende kanten op. Ongeveer de helft stroomt door naar het mbo. Een derde gaat verder met de leerweg havo. Deze leerlingen stromen in in klas 11 en doen examen in klas 12. Op onze website staan alle regels voor overgang en de voorwaarden voor indeling bij een leerweg.

Vmbo-tl Ambachtelijke Stroom (AS)

De Ambachtelijke Stroom is een vierjarige leerweg op vmbo-tl-niveau, maar pakt het net even anders aan. Deze leerweg is bedoeld voor doeners: voor leerlingen die beter leren door te doen dan vanuit theorie alleen. Doorstroom naar de havo kan ook vanuit AS. Verderop vertellen we nog wat meer over deze leerweg.

Havo

Leerlingen die na de tweejarige brugklas de havo-leerweg volgen, blijven tot het eindexamen in klas 11 bij elkaar in de groep. Een klein deel stroomt daarna door naar het vwo. Zij gaan naar klas 11 van het vwo (5v11) en kunnen in twee jaar hun vwo-diploma halen.

Vwo

Leerlingen die vanaf klas 9 het vwo volgen, blijven in dezelfde klas tot en met het eindexamen in klas 12.

Meer over de vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

Onze leerweg vmbo-tl AS (kortweg: de Ambachtelijke Stroom) leggen we graag iets verder uit.

Voor wie?

Voor leerlingen die vmbo-tl aankunnen, maar wat extra steun kunnen gebruiken. Vaak zijn dit doeners: leerlingen die het beste leren door praktisch aan de slag te gaan. Leerlingen met een LWOO-indicatie volgen vaak deze leerweg, maar dat is geen voorwaarde. Hoe ziet dit onderwijs er concreet uit?

- Elke dag start met een praktische periodeles en 1x per week met gym. Alles wat leerlingen maken en leren in de periodeles, verzamelen ze in hun portfolio.
- Daarna volgt een theoretische periodeles.
- 's Middags zijn er vaklessen en huiswerkuren.
- We geven extra huiswerkbegeleiding.

Leerlingen krijgen les in een vast lokaal, zoveel mogelijk van hun eigen mentor. De klassen zijn klein: maximaal 19 leerlingen. Ze blijven vier jaar bij elkaar in dezelfde groep. Overstappen naar een andere klas is niet mogelijk. De schoolboeken blijven zoveel mogelijk op school. We bieden extra structuur en begeleiding waar dat nodig is. Eén klas 7 en één klas 8 van de Ambachtelijke Stroom krijgen les op de locatie aan de Oudedijk.

Wat gebeurt er per klas?

Klas 7as: groeien in vertrouwen

De start op de middelbare school is spannend. In klas 7 helpen we leerlingen om zich zeker te voelen. Plezier in leren en succeservaringen zijn belangrijk. We geven dit jaar de vaklessen: Nederlands, Engels, Duits, wiskunde, euritmie, koorzang en gym.

Klas 8as: verder bouwen

Leerlingen krijgen meer vertrouwen en werken aan hun ontwikkeling. Er komen twee nieuwe vakken bij: economie en rekenen. We onderzoeken in dit jaar ook of een leerling in klas 9 een extra vak kan volgen: Duits of wiskunde. Met zo'n extra vak is er na klas 10 wellicht een overstap naar havo mogelijk.

Klas 9as: op weg naar het examen

In klas 9 werken we toe naar het examenprogramma. En er komen extra vaklessen bij: aardrijkskunde en biologie. Sommige leerlingen hebben ook wiskunde of Duits. Ook nieuw in klas 9: de stages. In de herfst kiezen leerlingen zelf een plek voor hun eerste, oriënterende stage. In de lente lopen ze een winkelstage. Zo leren ze ook buiten de school. De meeste leerlingen doen examen in Nederlands, Engels, biologie, aardrijkskunde, economie, LO2 (gym) en kunst. Sommigen ook in Duits en/of wiskunde. Het vakkenpakket sluit aan bij het profiel Zorg & Welzijn binnen het vmbo-tl.

Klas 10as: de afronding van de Ambachtelijke Stroom

Klas 4as10 is het laatste jaar van de Ambachtelijke Stroom. De leerlingen lopen in dit jaar nog één of twee stages. Een sociale stage: het verslag van de sociale stage is meteen het profielwerkstuk. En soms een sportstage buiten schooltijd. Deze is onderdeel van het vak Lichamelijke Opvoeding 2.

Aan het einde van dit jaar ronden leerlingen de Ambachtelijke Stroom af met een eindpresentatie, een gezamenlijke reis, de uitreiking van hun getuigschrift en hun vmbo-tl-diploma (als alles gehaald is).

Na klas 10

Leerlingen gaan verschillende kanten op. Wie in klas 10 nog geen eindexamen heeft gedaan, gaat naar een vmbo-tl klas om dat alsnog te doen. Veel leerlingen stromen door naar het mbo of de havo (profiel CM of EM). De keuze voor een vervolg maken ze op de jonge leeftijd van 16 jaar. Daarom besteden we daar veel aandacht aan. De stages, het portfolio en gesprekken met de decaan helpen leerlingen om te ontdekken wat voor hen de beste vervolgstap is.

Aanmelden voor de Ambachtelijke Stroom

De aanmelding verloopt altijd in overleg met de leraar en/of intern begeleider van de basisschool. Een advies voor vmbo-tl of vmbo-gl is nodig om toegelaten te worden. De klassen zijn klein bij ons, dus het aantal plaatsen is beperkt. Bij elke leerling plannen we een kennismakingsgesprek. Ouders en leerling zijn daar samen bij. Heeft de leerling een LWOO-indicatie en voldoet deze aan de instroomcriteria? Dan kan hij of zij geplaatst worden in deze leerweg. Maar let op: LWOO is géén voorwaarde om toegelaten te worden.

Meer weten over de aannameprocedure?

Neem dan contact op met **mevrouw Kreukniet** via rkr@vszh.nl. Voor andere vragen kunt u terecht bij **mevrouw Van Woggelum**, teamleider Ambachtelijke Stroom via mwg@vszh.nl.

Schoolorganisatie

Wie wat doet op onze school

Samen verantwoordelijk

Op het Rudolf Steiner College willen we dat mensen die dagelijks met leerlingen werken, ook meedenken over ons beleid. Dat is een idee van Rudolf Steiner, en dat volgen we nog steeds. Docenten en sectieleiders zijn daarom betrokken bij belangrijke keuzes. Ze denken mee over het beleid van de school en hoe dat terugkomt in het onderwijs en het lesaanbod. Zo houden we de lijnen kort en blijft ons onderwijs passen bij wat leerlingen nodig hebben.

Even voorstellen: de schoolleiding

Onze school wordt geleid door een betrokken team:

de heer Kos - rector

de heer Geleijnse - conrector, verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering

mevrouw Verveer - conrector, verantwoordelijk voor het personeel

Samen met de teamleiders en coördinatoren nemen zij de belangrijke besluiten en maken het beleid. Met hart voor goed onderwijs en als doel: een fijne school voor iedereen.

Onderwijsteams

Elke teamleider geeft leiding aan een groep docenten. Die docenten vormen samen een onderwijsteam. In het team bespreken we onder meer de lesinhoud, maar ook hoe we omgaan met leerlingen en hoe we het onderwijs organiseren en verbeteren. Zo zorgen we samen voor goed en passend onderwijs.

Dit zijn de teamleiders:

de heer Neuerberg - teamleider brugklassen, Tamboerstraat

mevrouw Kiliç - teamleider vmbo bovenbouw en opstroomklassen 11h4 en 5h12

mevrouw Wittich - teamleider havo bovenbouw

mevrouw Cooman - teamleider vwo bovenbouw

mevrouw Van Woggelum - teamleider Ambachtelijke Stroom

mevrouw Van Dam - teamleider brugklassen, locatie Oudedijk

Vaksecties

Docenten werken niet alleen in een team, maar ook in een vaksectie. Dat is een groep collega's die hetzelfde vak geven. In die secties werken we samen aan de opbouw van het vak, kiezen we leermiddelen en bespreken we wat er speelt binnen ons vakgebied.

Ondersteunend personeel

Naast de docenten — de grootste groep medewerkers — hebben we ook collega's die achter de schermen veel werk verzetten. Denk aan het roosterbureau, de leerlingenadministratie, financiële administratie, ICT, beheer, facilitaire dienst, catering en HR. En dan zijn er nog vrijwilligers. Zij helpen bijvoorbeeld in de kantine of zorgen dat de planten water krijgen. Samen houden we de school draaiende!

Meepraten en meedenken

We vinden het belangrijk dat leerlingen, ouders en medewerkers kunnen meedenken en meepraten over de school. We zijn daarom drie raden die de schoolleiding adviseren: de vestigingsmedezeggenschapsraad, de leerlingenraad en het klassenouderoverleg.

De vestigingsmedezeggenschapsraad¹ (VMR) bestaat uit vier personeelsleden, drie leerlingen en twee ouders. Zij houden contact met de personeelsvergadering, de leerlingenraad en het klassenouderoverleg. Zo zorgen ze voor open communicatie binnen de school.

De leerlingenraad bestaat uit een vertegenwoordiger van elke klas. Zij kiezen zelf een voorzitter en een vicevoorzitter. De leerlingenraad komt regelmatig bij elkaar. Ze vertellen de schoolleiding wat er speelt in de klassen en onder de leerlingen. Ook bedenken ze ideeën om de school beter of leuker te maken. De voorzitter en vicevoorzitter zitten bovendien in de medezeggenschapsraad.

Klassenouderoverleg: elke klas heeft twee klassenouders. Zij zijn het aanspreekpunt voor de ouders, de mentor en de school. Ook zijn ze een klankbord: ze denken mee en geven feedback. En ze helpen de mentor, bijvoorbeeld bij een toneelstuk of een activiteit. Tijdens het klassenouderoverleg ontmoeten alle klassenouders elkaar. Ze delen wat er speelt in de klas

¹ De medezeggenschapsraad op stichtingsniveau is voor alle vrijescholen van de stichting.

en denken mee over het beleid van de school. Ouders kunnen zelf onderwerpen aandragen. Deze overleggen staan overigens open voor alle ouders en verzorgers.

Kwaliteit van het onderwijs

We gaan voor goed onderwijs en blijven daar kritisch naar kijken. Daarom werken we samen met de andere vrijescholen binnen de overkoepelende stichting. We gebruiken de notitie 'Kaders voor Kwaliteit'. Daarin staat hoe we de kwaliteit van ons onderwijs volgen, onderzoeken en verbeteren.

Vragen of klachten

Soms loopt iets niet zoals gewenst. Bij zorgen, vragen of klachten is de mentor het eerste aanspreekpunt. Gaat het om iets praktisch of om begeleiding, dan hebben we ook een ondersteuningscoördinator of een coördinator leerlingzaken. We denken graag mee en zoeken samen naar een oplossing. Soms is een probleem groter, of lukt het niet om elkaar goed te begrijpen. In dat geval is de schoolleiding het volgende aanspreekpunt.

Wanneer er dan nog geen passende oplossing gevonden wordt, kan een officiële klacht worden ingediend bij het bestuur van Vrije School Zuid-Holland. Het bestuur controleert of de klacht goed is behandeld en of er alles aan is gedaan om tot een oplossing te komen. Blijft een oplossing uit? Dan start een buitenschoolse procedure via de Landelijke Klachten-commissie voor het algemeen bijzonder onderwijs. De regeling hiervoor is verkrijgbaar via de administratie, de schoolleiding of het bestuur.

Vertrouwenspersonen voor medewerkers

Soms is er een klacht over de organisatie of het personeelsbeleid die niet met de schoolleiding besproken kan of wil worden. In dat geval is er een vertrouwenspersoon speciaal voor medewerkers. Deze persoon luistert, denkt mee en zoekt samen naar een goede aanpak. Meer informatie is beschikbaar via school.

Vertrouwenspersoon voor leerlingen

Ook leerlingen kunnen met klachten of moeilijke vragen terecht bij een vertrouwenspersoon. Op de Tamboerstraat zijn dat **mevrouw Brand** en **de heer Mayer**. Op de Oudedijk is dat **mevrouw Reedeker**. Zij luisteren, denken mee en behandelen en alles blijft vertrouwelijk.

Elk jaar maken de vertrouwens-personen een verslag voor de schoolleiding en de ondersteuningscoördinator.

Overkoepelende stichting

Het Rudolf Steiner College maakt deel uit van de Stichting Vrijescholen Zuidwest Nederland. Daar horen ook de vrijescholen voor voortgezet onderwijs in Leiden en Den Haag bij en twee vrije basisscholen in Den Haag. Deze stichting heeft één bestuurder en een Raad van Toezicht.

Vrijescholen vallen onder het algemeen bijzonder onderwijs. Dat betekent: onderwijs met een eigen identiteit, maar voor iedereen toegankelijk.

Begeleiding en ondersteuning

Zo bieden we (extra) hulp aan onze leerlingen

Begeleiding bij studiekeuze

Onze decanen begeleiden onze leerlingen bij het kiezen van een passende vervolgopleiding. Er is een decaan voor vmbo-tl en er zijn twee decanen voor havo/vwo. De decanen geven lessen over studiekeuze en beroepsoriëntatie en organiseren activiteiten. Leerlingen kunnen bij hen terecht voor individuele gesprekken, ook samen met ouders. Zo helpen we leerlingen om een keuze te maken die echt bij hen past.

Begeleiding door mentoren

De klassenmentor is het vaste aanspreekpunt voor leerlingen én ouders. Mentoren volgen de ontwikkeling en het welzijn van elke leerling. Ze houden zicht op de studievoortgang en ondersteunen waar nodig. Ook begeleiden ze het groepsproces in de klas. Als extra hulp nodig is, schakelen zij het ondersteuningsteam in.

Teamleiders

Naast de mentor is er ook een teamleider. Die houdt het overzicht op het leertraject van de leerling. De school heeft zes teamleiders. Zij regelen onder andere de aanmeldingen, de indeling in leerwegen, het kiezen van vakken en het programma van toetsing en afsluiting.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Vragen over opvoeden, opgroeien, verzorging en gezondheid? Het CJG biedt advies, ondersteuning en hulp op maat en werkt samen met ouders, kinderen en jongeren. Ook de school kan, in overleg met ouders, het CJG inschakelen bij bijvoorbeeld zorgwekkend ziekteverzuim (zie ook verderop de uitleg over MAZL <https://cjgrijnmond.nl/ons-aanbod/mazl>).

Gezinscoaches, pedagogen, jeugdverpleegkundigen en artsen zorgen er samen met de ouders voor dat kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien.

Meer informatie: cjgrijnmond.nl of de Opvoedlijn: 010 - 20 10 110. De jeugdverpleegkundige van onze school is bereikbaar via 010 - 44 44 608.

Dyslexie en dyscalculie

Alle leerlingen doen in de 7e klas een test om te kijken of er misschien sprake is van dyslexie. Als dat zo is, starten we een begeleidingstraject. Helpt die begeleiding niet genoeg? Dan kan er een advies volgen voor verder onderzoek. De school betaalt de test en de begeleiding. Ouders betalen een eventueel onderzoek.

Leerlingen met een officiële verklaring voor dyslexie of dyscalculie krijgen een pasje. Daarmee hebben ze recht op extra hulp en bijvoorbeeld meer tijd bij toetsen. Er zijn coaches op school die deze leerlingen begeleiden. Zij blijven betrokken tot de leerling van school gaat. De coach helpt bij problemen en leert de leerling om zelf oplossingen te vinden. Zo leert elke leerling om te gaan met wat moeilijk is én om te bouwen op wat wél lukt.

Extra ondersteuning

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig. Daar is op school beperkte ruimte voor. Voor deze leerlingen maken we een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). In dat plan staat wat de leerling nodig heeft, welke hulp we kunnen bieden en wat het doel is van de hulp. Ouders en leerling ondertekenen het plan. Elk schooljaar kijken we samen of het plan nog klopt, en passen het aan als dat nodig is. De school heeft een ondersteuningsprofiel. Daarin staat welke hulp we wel en niet kunnen bieden.

Voor speciale aanpassingen bij toetsen of examens (zoals extra tijd of aangepaste opdrachten) is een officiële diagnose nodig volgens de DSM-classificatie. Meer informatie staat in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school.

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

We zijn als school verplicht om actie te ondernemen bij zorgen over kindermishandeling, huiselijk geweld of verwaarlozing. We volgen daarbij de Rotterdamse Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Meer informatie is te vinden op: rotterdam.nl/werken-leren/meldcode.

Passend onderwijs

Sinds 2014 is er een wet voor passend onderwijs. Die wet zegt dat scholen samen met ouders moeten zoeken naar de best haalbare ondersteuning voor elke leerling. De meeste leerlingen krijgen genoeg hulp met de (basis)ondersteuning van onze school. Soms is er iets extra's nodig. Dan kijken we of een aangepast traject mogelijk is. Wat de school wel en niet kan bieden, staat in het school-ondersteuningsprofiel. Het Rudolf Steiner College werkt samen met andere scholen in Koers-VO. Meer informatie vind je op koersvo.nl.

Pedagogische vergadering

Elke week komen we als team bij elkaar: docenten, mentoren, teamleiders en decanen. Tijdens deze vergadering werken we samen aan het onderwijs en stemmen we praktische zaken op elkaar af. We bespreken ook leerlingen of klassen, vooral als er extra aandacht nodig is. We delen wat we zien, denken met elkaar mee en maken samen concrete afspraken.

Omgaan met pesten

We willen dat iedereen zich veilig voelt op school. Daarom werken we met een anti-pestprotocol. In dat protocol staat wat we verstaan onder pesten, wat we inzetten om het te voorkomen en wat we doen als het toch gebeurt. Bij pestgedrag — of het vermoeden daarvan — volgen we een stappenplan. Dat helpt ons om snel en goed te reageren.

Op school hebben we ook anti-pestcoördinatoren. Op de Tamboerstraat zijn dat **mevrouw Van Huijgevoort** en **mevrouw Dijkstra**. Op de Oudedijk is dat **mevrouw Silva**. Zij houden toezicht op de aanpak en zijn een aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's. Meer informatie staat in het anti-pestprotocol.

SISA

De school is aangesloten bij SISA: Stadsregionaal Instrument voor Sluitende Aanpak. Dit is een systeem waarin hulpverleners samenwerken als een jongere ondersteuning nodig heeft bij het opgroeien. Zo zorgen we ervoor dat signalen niet langs elkaar heen gaan en dat hulp goed op elkaar aansluit.

Voorlichting over verslaving

De school werkt samen met Youz, een organisatie die jongeren helpt bij het omgaan met alcohol, drugs, gamen en gokken. De afdeling 'Vroegsignalering en Geïndiceerde Preventie' van Youz geeft voorlichting en helpt scholen om problemen te voorkomen. Met het programma 'De Gezonde School en Genotmiddelen' van Youz leren onze leerlingen nadenken over gezonde keuzes.

Seksuele voorlichting

Alle leerlingen krijgen seksuele voorlichting. Dit behandelen we in een aantal mentorlessen in de klassen 7, 8 en 9. Ook gaan de leerlingen naar een theatervoorstelling over dit onderwerp.

MAZL

Soms melden leerlingen zich vaak of lang ziek. Daar kan meer achter zitten dan alleen lichamelijke klachten. Met het programma MAZL (Meer Aandacht voor Ziek gemelde Leerlingen) kijken we samen met het CJG wat er aan de hand is en welke ondersteuning nodig is. Ons doel: leerlingen zo goed mogelijk begeleiden en — als het kan — weer volledig laten meedoen op school. Meer informatie is te vinden op de website van het CJG: cjrmond.nl.

Ondersteuningsteam

Op school is een ondersteuningsteam. Dit team helpt als een leerling moeite heeft met leren of met sociaal-emotionele ontwikkeling. In het ondersteuningsteam zitten vanuit de school: een ondersteuningscoördinator, een orthopedagoog, een begeleider passend onderwijs, een schoolmaatschappelijk werker en leerlingbegeleiders.

En vanuit andere organisaties: een leerplichtambtenaar, een jeugdverpleegkundige en een consulent KoersVO.

De mentor kan dit team om advies vragen. Als er veel hulp nodig is, kan de mentor de leerling officieel aanmelden bij dit team. Ouders moeten daar toestemming voor geven. De situatie van hun kind wordt dan in het overleg van het ondersteuningsteam besproken (intern en extern). Na dit overleg maakt het team een plan van aanpak om de leerling tijdelijk extra te ondersteunen.

Leven in uitersten, dat hoort bij deze leeftijd.

Er ontstaat ruimte
in de eigen
binnenwereld.

“Deze school
ademt
betrokkenheid.”

Veiligheid en welzijn

Hoe we werken aan een veilige en gezonde school

Leerlingstatuut

Een veilige en respectvolle sfeer is de basis van goed onderwijs. Daarom hebben we samen duidelijke afspraken gemaakt over hoe we met elkaar omgaan. Die staan in ons leerlingstatuut. Dit staat op de website en we gaan ervan uit dat iedereen het gelezen heeft.

Veiligheidsplan

We vinden het belangrijk dat leerlingen én medewerkers zich veilig voelen op school. Daarom hebben we een uitgebreid veiligheidsplan. Daarin staan de belangrijkste afspraken. Zoals: het antipestprotocol, het ontruimingsplan, het leerlingstatuut, de privacyregels, de afspraken over sociale media, roken, alcohol en andere middelen.

Verzekering

We hebben een aansprakelijkheidsverzekering en een reis- en ongevallenverzekering. Die gelden op school, onderweg naar school, tijdens stages, schoolreizen en uitstapje. In Nederland en daarbuiten. Per gebeurtenis geldt een eigen risico van € 250. Schade aan spullen van leerlingen, zoals fietsen, kleding of telefoons, valt niet onder de dekking. Als een minderjarige leerling schade veroorzaakt aan een ander, het gebouw of spullen van school, zijn de ouders daarvoor aansprakelijk. Keert de eigen verzekering niet uit? Dan kan er misschien een beroep gedaan worden op de schoolverzekering. Neem in dat geval contact op met de financiële administratie.

Meer informatie over de verzekeringen staat op [de website](#).

Arbo-beleid

We willen een gezonde en veilige school zijn. Voor leerlingen én medewerkers. Daarom letten we op het welzijn van mensen en we beschermen het milieu zo goed mogelijk. Dit hebben we officieel vastgelegd in onze arbo-beleidsverklaring:

'De school streeft naar optimale arbeidsomstandigheden en een verantwoord milieubeleid, waardoor de veiligheid en de gezondheid van personeel en leerlingen worden gewaarborgd, het welzijn wordt bevorderd en het milieu wordt beschermd tegen negatieve effecten ten gevolge van schoolactiviteiten.

Bij alle beslissingen en bij de dagelijkse gang van zaken hebben veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu een hoge prioriteit.'

Financiën

Informatie over geldzaken

Om goed vrijeschoolonderwijs te kunnen geven, vragen we ouders om twee soorten bijdragen:

- een algemene, jaarlijkse ouderbijdrage.
- een bijdrage voor kampen en (korte) reizen.

Deze ouderbijdragen zijn vrijwillig. We gebruiken dit geld voor extra activiteiten en materialen waar we geen geld voor krijgen van de overheid. Deze bijdragen helpen ons om een vrijeschool te zijn. Ouders geven wat voor hen mogelijk is. Aan de oudergeleding van de vMR leggen we verantwoording af over waar we het geld aan hebben besteed.

Als ouders de bijdrage voor uitstapje, kampen en reizen niet (helemaal) kunnen betalen, kan de leerling gewoon mee. In de tabel hieronder staan richtbedragen.

Richtlijn ouderbijdrage per kind per jaar

bruto gezinsinkomen	bijdrage 1e kind	2e kind	3e kind
Tot € 30.000	€ 300	€ 225	€ 150
Tot € 46.500	€ 600	€ 450	€ 300
Tot € 53.475	€ 1.000	€ 750	€ 500
Tot € 69.750	€ 1.500	€ 1.125	€ 750
Boven € 69.750	€ 2.000	€ 1.500	€ 1.000

Richtlijn bijdrage uitstapjes, kampen en reizen

Voor reizen en uitstapjes	Kosten
Werkweek boerderij (klas 7)	€ 165
Werkweek Ardennen survival (klas 8)	€ 325
Bezoek Antwerpen + klassenuitje (klas 9)	€ 100
Zeilkamp (klas 4h10 en 4v10)	€ 325
Projectweken (klas 4v10)	€ 125
Eindreis Tsjechië en Berlijn (klas 4as10)	€ 690
Eindreis Berlijn (klas 4t10)	€ 560
Parcivalweekeinde (klas 5h11 en 5v11)	€ 125
Eindreis Triëst en Ljubljana (klas 5h11)	€ 700
Kunstreis (klas 5h12 en 6v12)	€ 975

Aanmelden

Kiezen voor het Rudolf Steiner College

Een leerling kan zich aanmelden als:

1. Ouders en leerling bewust kiezen voor vrijeschoolonderwijs

We werken graag met leerlingen en ouders die bewust kiezen voor de vrijeschool. Het is belangrijk dat ze achter onze manier van werken staan. De uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs staan hiervoor vermeld in deze gids en op vrijescholen.nl.

2. De leerling heeft een vwo, havo, mavo of vmbo-tl/gl advies

Een leerling met een advies voor vwo, havo, mavo of vmbo-tl/gl kan zich bij ons aanmelden. Dit advies laat zien op welk niveau de leerling kan leren en werken.

3. De leerling heeft geen andere ondersteuning nodig dan wij kunnen bieden

De ondersteuning die we bieden is beperkt. Een leerling kan zich aanmelden als deze hulp voldoende is. Wat we precies bieden, staat in ons schoolondersteuningsprofiel. Bij vragen helpt de ondersteuningscoördinator graag.

Hoe het aanmelden precies gaat, staat op: www.rudolfsteinercollege.nl en www.fokor.nl

Centrale aanmelding in Rotterdam

De gemeente Rotterdam heeft een centrale aanmeldprocedure voor het voortgezet onderwijs. Koers VO heeft deze procedure gemaakt. Ze geldt voor alle leerlingen die zich aanmelden op een Rotterdamse school – ook als ze buiten de stad wonen. Voor leerlingen met een LWOO-indicatie geldt een aparte aanmeldroute: 'De OverstapRoute'.

Aanmelden voor de Ambachtelijke Stroom

Aanmelden voor vmbo-tl Ambachtelijke Stroom gaat in overleg met de leraar en/of de interne begeleider van de basisschool. Na de aanmelding plannen we een gesprek met ouders en leerling. Leerlingen met een LWOO-indicatie die aan de instroomcriteria voldoen, kunnen we (eventueel) plaatsen. Een LWOO-indicatie is echter geen vereiste. De klassen zijn klein, er is maar een beperkt aantal plaatsen.

Bij vragen kunt u contact opnemen met **mevrouw Kreukniet** via rkr@vszh.nl.

Komt de leerling niet uit Rotterdam?

Dat is geen probleem. Leerlingen van buiten Rotterdam kunnen zich gewoon aanmelden via onze normale aanmeldprocedure. Werkt de basisschool niet met een voorkeurslijst? Dan is het genoeg om het aanmeldformulier in te vullen. Voeg ook het document van de basisschool toe waarop het leerwegadvies staat. De overdracht van leerlinggegevens tussen de basisschool en onze school gebeurt later. De scholen regelen dit onderling.

Plaatsbaarheid van de leerling

Na de aanmelding bekijken we het onderwijskundig rapport en het advies van de basisschool. We nemen ook contact op met de basisschool of andere betrokken instanties. We volgen de aanmeldprocedure van samenwerkingsverband Koers VO om te bepalen of een leerling plaatsbaar is.

Indeling van brugklassen

Na toelating plaatsen we de leerling in een van de brugklassen (7e klas): vmbo-tl/havo, havo/vwo of de Ambachtelijke Stroom. We zorgen voor een goede verdeling van leerlingen, onder andere op basis van woonplaats. De aannamecommissie maakt de indeling. Deze indeling staat vast en kan niet worden aangepast.

Tussentijdse aanmelding (hogere leerjaren)

Wil je een leerling aanmelden voor een hogere klas? Kijk dan op de website onder 'aanmelden' bij het onderdeel 'tussentijds aanmelden'. Is er nog plek in de klas? Dan bekijkt de teamleider van de afdeling de aanmelding.

Twee locaties

De school heeft twee locaties: locatie Tamboerstraat en locatie Oudedijk. Bij aanmelding kan je een voorkeur aangeven.

Voorrangsregels

Bij aanmelding krijgen leerlingen voorrang die op het moment van aanmelden een broer of zus op het Rudolf Steiner College of van vrije basisscholen komen.

Alle data op een rij

Lesdagen, vakanties, studiedagen, informatiedagen en open dagen

Start schooljaar

Schoolopening leerlingen	2 september 2025
Activiteit met de mentor	3 september 2025
Eerste lesdag	4 september 2025

Schoolvakanties

Herfstvakantie	18 t/m 26 oktober 2025
Kerstvakantie	20 december 2025 t/m 4 januari 2026
Voorjaarsvakantie	14 t/m 22 februari 2026
Pasen	3 t/m 6 april 2026
Meivakantie	18 april t/m 3 mei 2026
Hemelvaart	14 t/m 17 mei 2026
Pinksteren	23 t/m 25 mei 2026
Zomervakantie	20 juli t/m 30 augustus 2026

Lesvrij vanwege studiedagen

Maandag 1 september 2025
Donderdag 2 oktober 2025
Dinsdag 4 november 2025
Woensdag 11 februari 2026
Donderdag 2 april 2026
Maandag 8 juni 2026

Informatieavonden & open dag

1e Informatieavond, voor ouders	5 november 2025 van 19.30u tot 21.00u
Open dag	29 januari 2026 van 15.30u tot 21.00u
2e Informatieavond, voor ouders	4 maart 2026 van 19.30u tot 21.00u
Aanmelddagen	17 t/m 23 maart 2026

Jaaragenda

De volledige jaaragenda is te vinden op de website.

Bijlagen

In deze bijlage vindt u de lessentabellen van het periodeonderwijs en de lessentabellen van de vaklessen.

Opmerkingen

Dit zijn de lessentabellen voor het periodeonderwijs; dit is het eerste lesuur (90 minuten).

Voor de Ambachtelijke Stroom is het eerste lesuur een periodeles praktijk (90 minuten). Het tweede lesuur is een periodeles theorie (70 minuten).

Het schooljaar is ingedeeld in twaalf periodeblokken van 3, soms 4 weken. Er kunnen enkele korte periodes zijn van 1 of 2 weken gecombineerd met bijvoorbeeld een werkweek. De meeste periodes zijn klassikaal. Vanaf klas 10 volgen de leerlingen deels periodes binnen hun eigen vakkenpakket.

De leerlingen in de examenklassen hebben 9 periodes.

Periodelessen - klas 7 en 8 (leerjaar 1 en 2)

	aantal wk	Klas 7	aantal wk	Klas 8
Nederlands 1	3	Poëzie, zelf gedichten schrijven	3	Taalgeschiedenis en stijl
Nederlands 2	3	Creatief schrijven	-	
Geschiedenis 1	3	Veranderend wereldbeeld	3	Industriële revolutie
Geschiedenis 2	3	In opstand!	-	
Aardrijkskunde	3	Europese culturen	3	Culturele Antropologie
Economie	-		3	Productie, inkomen en consumptie
Wiskunde 1	3	Algebra	3	Meetkunde 1
Wiskunde 2	3	Meetkunde	3	Meetkunde 2
Natuurkunde 1	3	Mechanica	3	Vier elementen
Natuurkunde 2	-		3	Licht en elektriciteit
Scheikunde	3	Verbranding	3	Voedingsstoffen
Biologie 1	3	Voedingsleer	3	Menselijk skelet
Biologie 2	3	Verzorging	-	
Sterrenkunde	3	Waarnemen en ontdekken van de hemel	-	
Maatschappijleer	-		3	Rotterdam
Werkweek	1	Boerderij	1	Survivaalkamp Ardennen
Inhaalweek	1	Afronden leerstof en opdrachten	1	Afronden leerstof en opdrachten

Periodelessen - klas 9 en 10 (leerjaar 3 en 4)

	aantal wk	Klas 9	aantal wk	Klas 10
Nederlands 1	3	Verlichting en Romantiek	3	De Middeleeuwse literatuur
Nederlands 2	-		3	Poëzie
Engels	-		3	Engels (havo/vwo)
Geschiedenis	3	Verlichting en revolutie	3	Oude culturen (havo/vwo)
Kunst1	3	Kunstgeschiedenis	3	Oefenexamen (vmbo-tl)
Kunst2	3	Toneel: Humor en spanning	3	Praktijkexamen (vmbo-tl)
Kunst3	3	Kunstbeschouwing (vmbo-tl)	-	
Aardrijkskunde	3	Geologie	3	Weer en klimaat (havo/vwo), Aardrijkskunde (vmbo-tl)
Economie	3	Winkelbedrijf	-	
Maatschappijleer 1	-		3	Politieke besluitvorming
Maatschappijleer 2	-		3	Moderne geschiedenis (vmbo-tl)
	-		3	Nederlandse economie en verzorgingstaat (havo/vwo)
Maatschappijleer 3	-		3	Sociale en culturele verschillen (havo/vwo)
Wiskunde 1	3	Meetkunde	3	Ruimtemeetkunde
Wiskunde 2	3	Combinatoriek en algebra	3	Wiskunde (havo/vwo)
Rekenen	3	Rekenen (vmbo-tl)	3	Rekenen (vmbo-tl/havo)
Natuurkunde	3	Warmte en elektromagnetisme (havo/vwo)	3	Atoommodel en straling (havo/vwo)
Scheikunde	3	Koolstofchemie en zoutverbindingen	3	Scheikunde (havo/vwo)
Biologie	3	Zintuigen	3	Levensprocessen
Stage	2	Winkelbedrijf	2	Maatschappelijke stage (vmbo-tl)
Digitaal bewustzijn	1	Digitaal bewustzijn (havo/vwo)	1	ICT vaardigheden (havo)
Mentorperiode	1	Loopbaanontwikkeling en begeleiding (vmbo-tl)	-	
Profielwerkstuk	-		3	Profielwerkstuk
Inhaalweek	0,5	Afronden leerstof en opdrachten	0,5	Afronden leerstof en opdrachten

Periodelessen - klas 11 en 12 (leerjaar 5 en 6)

	aantal wk	Klas 11	aantal wk	Klas 12
Nederlands 1	3	Moderne literatuur en betoog	3	Wereldliteratuur
Nederlands 2	3	Parcival	-	
Engels	3	Engelse literatuur (vwo)	-	
Geschiedenis	3	Totallitaire systemen (4ht1 en 5vt1)	-	
Maatschappijleer 1	3	Sociale en culturele verschillen (4ht1)	3	Maatschappijgeschiedenis
Maatschappijleer 2	3	Rechtsstaat (4ht1 en 5vt1)	-	
Maatschappijleer 3	3	Nederlandse economie en verzorgingsstaat (4ht1)	-	
Aardrijkskunde	3	Milieu- en ontwikkelingsproblematiek	-	
Kunst1	3	Modernisme en post-modernisme (4ht1 en 5vt1)	3	Kunstpraktijk
Kunst2	3	Kunstpraktijk (5ht1)	3	Architectuur
Wiskunde	3	Wiskunde of rekenen (havo), projectieve meetkunde (vwo)	3	Wiskunde (havo), capita selecta (vwo)
Natuurkunde	3	Atoommodel en straling (4ht1) keuze: Aarde & klimaat of menselijk lichaam (5ht1) keuze: relativiteit of biofysica (vwo)	3	keuze: Aarde & klimaat of menselijk lichaam (5ht2) keuze: deelfysica of geofysica (vwo)
Scheikunde	3	Scheikunde	3	Scheikunde (havo)
Biologie	3	Celleer en erfelijkheid	3	Dieren/planten en evolutietheorie
ICT	1	ICT vaardigheden (4ht1)	-	
Profielwerkstuk	3	Profielwerkstuk (4ht1 en 5vt1)	-	
Eindwerkstuk	-		3	Eindwerkstuk en eindpresentatie (5ht2)
Mentorperiode	-		2	Eindpresentatie voorbereiden
Eindreis	1	Eindreis (5ht1)	2	Kunstreis
Inhaalweek	0,5	Afronden leerstof en opdrachten	-	

Vaklessen - klas 7 t/m 8 (leerjaar 1 t/m 2)

vakken	klas 7as vmbo-tl - leerjaar 1	klas 7 - leerjaar 1	klas 8as vmbo-tl - leerjaar 2	klas 8 - leerjaar 2
Nederlands	2	2	2	2
Engels	2	2	2	2
Duits	1	0	1	2
Frans	-	1	-	1
Geschiedenis	-	-	-	-
Aardrijkskunde	-	-	-	-
Economie	-	-	0,5	-
Wiskunde	2	2	2	2
Wiskunde A	-	-	-	-
Wiskunde B	-	-	-	-
Rekenen	-	-	1	-
Natuurkunde	-	-	-	-
NASK 1	-	-	-	-
Scheikunde	-	-	-	-
Biologie	-	-	-	-
Lichamelijke opvoeding	1	1	1	1
LO2/BSM	-	-	-	-
Euritmie	1	1	1	1
Muziek	1	1	1	1
Koorzang	-	-	-	0,5
Tekenen	-	1	-	-
Kunst praktisch	-	2	-	2
Kunst theorie	-	-	-	-
Mentoruur	2	1	2	1
Atelier	-	(0,5)	-	(0,5)

Opmerkingen

Vaklessen duren 70 minuten.
 Staat er 0,25 vermeld, dan volgen de leerlingen dit vak een kwart schooljaar.
 Bij 0, 5 is dit een half schooljaar.
 Bij 0,8 is dit tot het eindexamen.
 Bij 1,5 is dit een half schooljaar 1 uur en de andere helft 2 uur.

In de lagere klassen krijgen leerlingen een brede selectie van kunstdisciplines aangeboden. In de hogere jaren kiezen de leerlingen een kunstrichting.

Atelieruren zijn facultatief op basis van intekenen.

Het mentoruur is 45 minuten.

Vaklessen - klas 9 t/m 12 (leerjaar 3 t/m 6)

vakken	klas 9as vmbo-tl - leerjaar 2	klas 9 vmbo-tl - leerjaar 3	klas 9 havo - leerjaar 3	klas 9 vwo - leerjaar 3	klas 10as vmbo-tl - leerjaar 4	klas 10as vmbo-tl - leerjaar 4	klas 10/11 havo - leerjaar 4	klas 10 vwo - leerjaar 4	klas 11/12 havo - leerjaar 5	klas 11 vwo - leerjaar 5	klas 12 vwo - leerjaar 6
Nederlands	1	1	1	1,5	1	1,5	1	1	2	1	2
Engels	1	1	1	1	1,5	2	1	1	2	1	2
Duits	1,5	2	2	1,5	2	2	2	2	2	2	2
Frans	-	2	2	1,5	-	2	2	2	2	2	2
Geschiedenis	-	1,5	-	0,25	-	2	2	1,5	2	1,5	2
Aardrijkskunde	1	1	-	0,25	2	2	2	1,5	2	1,5	2
Economie	1,5	1,5	-	0,5	2	2	2	1	2	2	2
Wiskunde	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-
Wiskunde A	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Wiskunde B	-	-	-	-	-	-	2	2	2	3	2
Rekenen	0,5	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Natuurkunde	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
NASK 1	-	2	1	1	-	2	-	-	-	-	-
Scheikunde	-	-	-	-	-	-	2	1,5	2	1,5	2
Biologie	1,5	2	0,5	0,5	2	2	2	2	2	1,5	2
Lichamelijke opvoeding	1	1	1	1	0,8	0,8	1	1	0,5	1	0,5
LO2/BSM	1	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-
Euritmie	1	1	1	1	0,5	-	0,5	0,5	-	-	-
Muziek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koorzang	1	1	1	1	0,5	0,5	1	1	0,5	1	0,5
Tekenen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kunst praktisch	-	2	2	2	-	2	2	2	-	2	-
Kunst theorie	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1
Mentoruur	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Atelier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Periodelessen praktijk - klas 7 en 8 (leerjaar 1 en 2)
vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

	aantal wk	Klas 7	aantal wk	Klas 8
Hout 1	3	Introductie in houtbewerken; werkstuk maken	3	Technieken toepassen in een vrij werkstuk
Hout 2	3	Maken van een bewegend stuk speelgoed	-	
Textiel 1	3	Vorm en kleur; verven en bewerken van stof	3	Basistechnieken naaimachine
Keramiek	3	Basistechnieken boetseren	-	
Metaal 1	3	Basistechnieken van het koperslaan en bakje maken	3	Smeden
Metaal 2	-		3	Zonnewijzer maken van messing, zink of koper
Elektro	-		3	Basistechniek elektra, schakelingen voor een lamp
Tekenen/Schilderen	3	Fantasie, kleur, zwart-wit	-	
Koken 1	3	Basistechnieken koken	3	Uitbreiding vaardigheden en verfijnde receptuur
Koken 2	3	Internationale gerechten	3	Uitbreiding vaardigheden en verfijnde receptuur
Tuinbouw	3	Basisvaardigheden tuinbouw	-	
Toneel	-		3	Toneel oefeningen en een uitvoering
Lichamelijke opvoeding 1	3	Acrobatiek	3	Bewegen
Lichamelijk opvoeding 2	-		3	Judo
Werkweek	1	Boerderij	1	Survivalkamp Ardenne
Inhaalweek	0,5	Afronden van lessen en opdrachten	0,5	Afronden lessen en opdrachten
Textiel 2	3	Basistechnieken textiele werkvormen	3	Maken van een kledingstuk op de naaimachine
Kartonnage	3	Portfoliomap maken	-	

Periodelessen theorie - klas 7 en 8 (leerjaar 1 en 2)
vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

	aantal wk	Klas 7	aantal wk	Klas 8
Nederlands 1	3	Poëzie	3	Taalgeschiedenis en stijl
Nederlands 2	3	Creatief schrijven	-	
Geschiedenis 1	3	Veranderend wereldbeeld	3	Industriële revolutie
Geschiedenis 2	3	In opstand!	-	
Aardrijkskunde	3	Europese culturen	3	Culturele antropologie
Economie	-		3	Productie, inkomen en consumptie
Wiskunde 1	3	Algebra	3	Meetkunde 1
Wiskunde 2	3	Meetkunde	3	Meetkunde 2
Natuurkunde 1	3	Mechanica	3	Licht en electriciteit
Natuurkunde 2	-		3	Vier elementen
Scheikunde	3	Verbranding	3	Voedingsstoffen
Biologie 1	3	Voedingsteer	3	Het menselijk skelet
Biologie 2	3	Verzorging	-	
Sterrenkunde	3	Waar nemen en ontdekken van de hemel	-	
Maatschappijleer	-		3	Rotterdam
Overige	-		3	Mentorperiode

Opmerkingen

Bij de lessen extra Nederlands oefenen de leerlingen op niveau.

In de mentoruren worden de studievaardigheden geoefend. De leerlingen verwerken zelfstandig de lesstof en worden begeleid bij het maken van hun huiswerk.

Periodelessen praktijk - klas 9 en 10 (leerjaar 3 en 4)
Vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

	aantal wk	klas 9	aantal wk	klas 10
Hout	3	Maken van een beeld uit een stuk boomstam	3	Serieproductie van een werkstuk/bijenkast
Textiel	3	Maken van kledingstuk op naaimachine	-	
Koken	3	Uitbreiding vaardigheden en verfijndere receptuur	3	Uitbreiding vaardigheden en verfijndere receptuur
Lichamelijk opvoeding 2-1	1	Slag- en loopspelen	3	Sportdag organiseren
Lichamelijk opvoeding 2-2	1	Boksen	3	Sportcultuur
Lichamelijk opvoeding 2-3	1	Bewegen en muziek	-	
Examen oefenen	-		3	Proefexamen kunst praktijk
Examen	-		3	Examen kunst praktijk
Stage 1	2	Oriënterende stage	2	Maatschappelijke stage
Stage 2	3	Winkelstage	-	
Economie praktijk	3	Ontwerp een eigen bedrijf	-	
Biologie pratijk	3	Praktische opdracht	-	
Toneel	3	Toneeloefeningen en een uitvoering	-	
ICT Vaardigheden	3		-	
Beeldende vorming	3		-	
Tekenen	-		3	
Kunstbeschouwing	-		3	

Opmerkingen

Elke dag is het eerste lesuur een periodeles praktijk. Het tweede lesuur is een periodeles theorie.

Het programma in klas 10 is gekoppeld aan de sectoren of profielen in de leerwegen.

Periodelessen theorie - klas 9 en 10 (leerjaar 3 en 4)
Vmbo-tl Ambachtelijke Stroom

	aantal wk	klas 9	aantal wk	Klas 10
Nederlands 1	3	Verlichting en romantiek	3	De middeleeuwse literatuur
Nederlands 2	3	Humor en spanning	3	Poëzie
Nederlands 3	-		3	Portfolio en eindpresentatie
Geschiedenis	3	Verlichting en revolutie	3	Moderne geschiedenis
Kunstgeschiedenis	3	Egyptenaren t/m Rembrandt	-	
Kunstbeschouwing	3	Interpreteren van kunst	-	
Aardrijkskunde	3	Geologie	3	Weer en klimaat
Wiskunde 1	3	Meetkunde	3	Ruimtemeetkunde
Wiskunde 2	3	Combinatoriek en algebra	-	
Maatschappijleer	-		3	Politieke besluitvorming
Biologie	3	Zintuigen	3	Levensprocessen
Economie	3	Winkelbedrijf	-	

